

ЛЕЧЕЊЕ ОПСТИПАЦИЈЕ И ДИЈАРЕЈЕ

- ★ Аpsорптивни капацитет танког црева - 16 литара
- ★ Аpsорптивни капацитет колона - 4-5 литара
- ★ Дневно у танко црево доспева 8-9 литара течности
- ★ 1-1,5 литара пролази илеоцекалну валвулу

★ Дневно се фецесом избацује око
100мл воде

★ Нормална учесталост столице:
3 пута недељно

25% особа има опстипацију,
углавном старији и жене

Дијеталне мере за лечење опстипације:

- ★ 20 до 30 грама влакана у храни
- ★ Довољно течности
- ★ Тренинг

✚ Лаксација - евакуација
формираног фецеса

✚ Катарза - евакуација
неформиране столице

Већина лаксатива повећава
активност NO-синтазе и
биосинтезу фактора активације
тромбоцита, који стимулише
секрецију и мотилитет

„ВЛАКНА“

★ **Влакна** су део хране који се не
разлаже под дејством ензима
гастроинтестиналног тракта

- ★ Бактерије из колона ферментишу влакна и стварају кратколанчане масне киселине, које делују трофично на епител колона и повећавају масу бактерија
- ★ Влакна привлаче воду и повећавају масу фецеса

- ★ Лигнин из пшенице; има га пуно у мекињама
- ★ Воће и поврће садрже пектине и хемицелулозу
- ★ Испагула, омотачи семена
Plantago ovata

Полусинтетска влакна:

☆ метилцелулоза

☆ хидрофилна смола

Ca^{++} -поликарбофил

Влакна не користити код
илеуса и мегаколона!

ОСМОТСКИ ЛАКСАНСИ

MgSO_4

$\text{Mg}(\text{OH})_2$

Mg- цитрат

Na-фосфат

★ Магнезијум стимулише
ослобађање холецистокинина

★ Доза:

40-120mEq Mg^{++} , делује на 6h

★ На-фосфат - битно је унети 1-3
литра воде

Осмотске лаксансе не користити код
болесника са инсуфицијенцијом
бубрега, обољењем срца или
електролитним поремећајима!

ЛАКТУЛОЗА

- ★ је синтетски дисахарид (галактоза и фруктоза), који се не разлаже у танком цреву
- ★ Користи се за лечење хепатичке енцефалопатије (20 -30г, 3-4 пута на дан)

МАНИТОЛ И СОРБИТОЛ

- ★ Моносахариди који се не апсорбују
- ★ Примењују се као 70% раствори

МАНИТОЛ И СОРБИТОЛ

- ★ Делују осмотски, после 24-48h
- ★ Бактерије у колону их разлажу до кратколанчаних масних киселина, које снижавају pH и NH_3 претварају у NH_4^+ , који се не апсорбује

ПОЛИЕТИЛЕН ГЛИКОЛ

(MW~ 3350D)

- ★ Не апсорбује се и не разграђује
- ★ Делује осмотски
- ★ Уноси се 4 литра током 3h,
изотоничан раствор који има
 NaHCO_3 , NaCl и KCl , како би се
избегли електролитни поремећаји

ЕМОЛИЕНСИ „ПОДМАЗИВАЧИ“

ДОКУСАТ

- ★ Анјонски сурфактант који омекшава столицу
- ★ Стимулише секрецију
- ★ Слабо је ефикасан

МИНЕРАЛНА УЉА

- ★ Алифатични угљоводоници из петролеја
- ★ Слабо се апсорбују
- ★ Омекшавају столицу
- ★ Ометају апсорпцију витамина
- ★ Страно тело
- ★ Не узимати пред спавање због могућности аспирације

СТИМУЛАТИВНИ ЛАКСАНСИ

Изазивају благу упалу танког и
дебелог црева, стварајући NO
и фактор активације
тромбоцита

ДИФЕНИЛ-МЕТАН ДЕРИВАТИ:

натријум пикосулфат

бисакодил

фенолфталеин

Натријум пикосулфат- делује само у колону, јер се тамо под дејством бактерија претвара у активни облик

Бисакодил- активира се у колону под дејством естеразе

Фенолфталеин- се не користи због канцерогености

АНТРАХИНОНСКИ ДЕРИВАТИ:

сена

cascara sagrada

aloe

АНТРАХИНОНСКИ ДЕРИВАТИ:

Садрже трициклични антраценски нуклеус, на који су „накачене“ OH , CH_3 или COOH групе

АНТРАХИНОНСКИ ДЕРИВАТИ:

Сена – сув лист *Cassia acutifolia* и
Cassia angustifolia
(сенозиди А и Б)

Cascara sagrada – гликозиди
барбалоин и хризалоин

Aloe – гликозид барбалоин

АНТРАХИНОНСКИ ДЕРИВАТИ:

- ★ Активирају се у колону и делују после 6-12 сати
- ★ Апсорбују се у малој мери из колона
- ★ После дуге употребе изазивају реверзибилну меланозу колона

РИЦИНУСОВО УЉЕ:

- ★ Добија се из семена *Ricinus communis*-а
- ★ Садржи рицин и триглицерид рицинолеичне киселине
- ★ Рицинолеична киселина делује на танко црево – повећава секрецију и убрзава мотилитет
- ★ 4мл делује за 1-3 сата

5-ХТ4 АГОНИСТИ (ТЕГАСЕРОД)

могу бити корисни за хроничну
опстипацију

КЛИЗМЕ

★ Глицерин:

- ★ примењује се ректално, 2-3г
- ★ делује хигроскопно и подмазујуће
- ★ делује за мање од сата
- ★ изазива печење, ситно крварење

★ Честа примена доводи до хипонатремије

АНТИДИЈАРОИЦИ

- ★ Најважнија је орална рехидрација
- ★ Котранспорт глукозе и натријума

Карбоксиметилцелулоза и Ca^{++} -поликарбофил

апсорбују воду и помажу формирање
столице

Каолин (хидрирани AlSiO_3)
и атапулгит ($\text{MgAl}(\text{SiO}_3)_2$)
везују токсине

Мешавина каолина и пектина

Холестирамин

холестипол

колесезалам

- ★ Везују жучне соли
- ★ Примењују се код ресекције илеума

Бизмут субсалицилат

- ★ Не апсорбује се
- ★ Делује антимикробно и
антиинфламаторно
- ★ Делује на *H. pylori*
- ★ Бизмутсулфид боји језик црно
- ★ Боји столицу црно
- ★ Код мале деце може изазвати
импакцију

Лоперамид

- ★ на мотилитет - μ рецептори
- ★ на секрецију - δ рецептори
- ★ на апсорпцију - μ и δ рецептори